

Thuế trị giá gia tăng có đặc điểm nổi bật là: tính tổng quát trong sử dụng, mức độ thích ứng cao và làm đơn giản hệ thống thuế gián thu. Thuế suất được xác định có căn cứ vào tính chất của từng loại sản phẩm và dịch vụ. Đối với các loại hàng tiêu dùng cơ bản ở các nước người ta áp dụng thuế suất thấp nhất, các loại hàng hóa, dịch vụ cao cấp áp dụng với thuế suất cao nhất. Bằng sự tác động đến mức giá thuế trị giá gia tăng có thể làm giảm áp lực của lạm phát và tăng khả năng cạnh tranh trên thị trường quốc tế. Các hàng hóa và dịch vụ khi xuất khẩu không bị đánh thuế. Các tổ chức kinh tế xuất khẩu không cảm thấy mình bị đánh thuế như khi áp dụng thuế doanh thu. Để khuyến khích xuất khẩu, Nhà nước có thể quy định: các doanh nghiệp khi xuất khẩu hàng hóa chiếm hơn 50% sản phẩm của mình thì họ không chỉ bán mà ngay cả mua cũng không bị đánh thuế. Áp dụng thuế trị giá gia tăng ở các nước dẫn đến việc từng bước nâng cao chất lượng công tác kế toán, hạch toán và tổ chức bộ máy quản lý của ngành thuế.

Bên cạnh những ưu điểm vốn có, thuế trị giá gia tăng cũng bộc lộ những nhược điểm nhất định mà nó được thể

hiện:

- Trong một thời gian hoặc thời điểm nhất định số lượng các lần mua hàng hóa của doanh nghiệp có thể lớn hơn nhiều so với số lượng các lần bán hàng hóa của doanh nghiệp. Nếu người chịu thuế chưa nộp ngay số thuế trị giá gia tăng này thì sẽ trở thành con nợ với khoản nợ không phải chịu lãi suất.

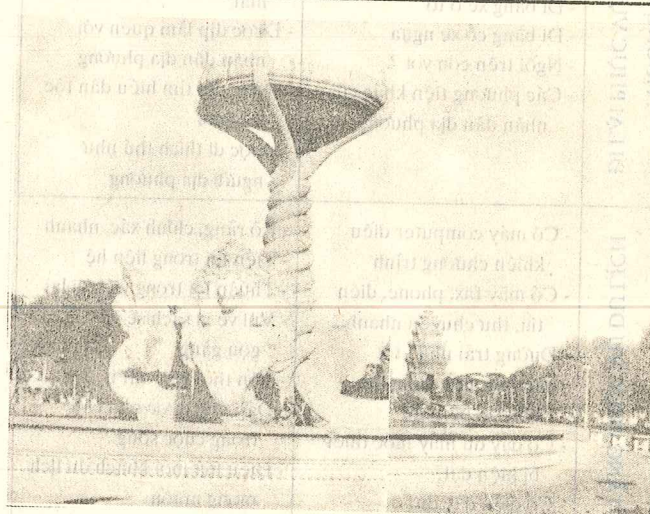
- Các đòi hỏi về mặt hành chính và chi phí hành chính cho việc áp dụng thuế trị giá gia tăng khá lớn. Ở các nước áp dụng thuế trị giá gia tăng người ta thấy rằng các chi phí này chiếm khoảng 2% trên tổng số thu từ loại thuế này.

- Ở các nước áp dụng nhiều loại thuế do nhà nước và cả địa phương ban hành thì sự phối hợp giữa thuế trị giá gia tăng với cơ cấu các loại thuế đó gặp những khó khăn nhất định.

- Khi áp dụng thuế trị giá gia tăng đòi hỏi phải có thời gian chuẩn bị tương đối dài về mặt lập pháp, về phương pháp và về mặt hành chính. Tùy theo điều kiện cụ thể của mỗi nước mà thời gian chuẩn bị này có thể xê dịch song thông thường là từ 12 đến 18 tháng ♣

KUN THYDA
NCS. Đ H Kinh tế TP. HCM

KẾT HỢP DU LỊCH VẬT CHẤT VÀ TINH THẦN Ở CAMPUCHIA

việc đi lại, nghỉ ngơi, ăn uống đón tiếp du khách (đến nghiên cứu, tham quan).

Qua các định nghĩa trên, ta có những nhận xét như sau:

* Du lịch với tính chất là một hoạt động xã hội và sản phẩm du lịch là hai mặt của một vấn đề.

* Dù định nghĩa như thế nào đi nữa, du lịch cũng có 2 phần nội dung: Vật chất và tinh thần; khách du lịch trong chuyến đi (tour) của mình được hưởng thụ về vật chất và tinh thần như bảng sau:

	VẬT CHẤT	TINH THẦN
TÀI NGUYÊN DU LỊCH	- Tắm biển phơi nắng	- Nghiên cứu, tham quan
	- Tắm nước nóng, nước khoáng	- Tìm hiểu tôn giáo...
	- Leo núi - Thể thao	- Được tham gia lễ hội
	- Sân bắn - Chụp hình	- Được hưởng thụ và thoải mái tinh thần
	- Nghỉ trên cao nguyên	- Được tận mắt thấy nền văn hóa-văn minh lịch sử của quốc gia
	- Hít thở không khí trong lành	
	- Các công trình đương đại	
	- Các địa danh, đền đài, di tích	

Có nhiều định nghĩa du lịch và do đó cũng có nhiều định nghĩa về sản phẩm du lịch khác nhau. Chẳng hạn:

Sản phẩm du lịch: nghĩa là chuyến đi du lịch theo quy trình khép kín, khởi hành từ một địa điểm cụ thể nào đó, và rồi trở về chính nơi đó theo một lộ trình nhất định.

Sản phẩm du lịch: một loại hình du lịch nào đó; các định nghĩa này, theo chúng tôi tuy không sai nhưng ít nhiều mang tính chất phiến diện. Chúng tôi tán thành một định nghĩa mang tính chất diễn giải bằng những từ ngữ mang tính chất VN, có văn, có điệu và dễ hiểu như sau:

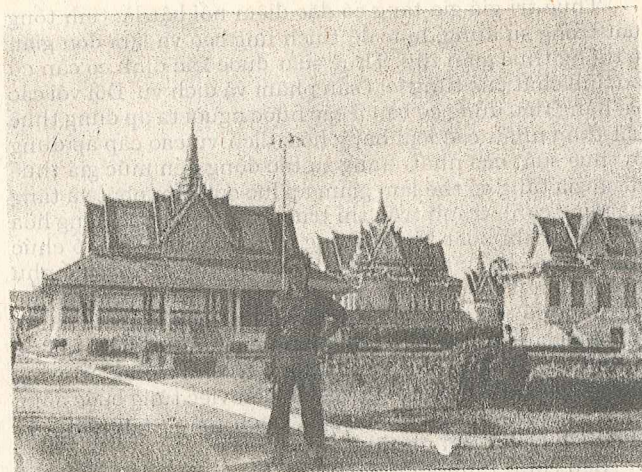
"Du lịch: Đi lại + Nghỉ ngơi + Vui chơi + Nghiên cứu"

Thực ra định nghĩa đó là một cách diễn giải khác đi của một định nghĩa về công nghiệp du lịch: "Ngành du lịch là một mạng lưới kinh doanh rộng và tổng hợp phục vụ cho

	VẬT CHẤT	TÌNH THẦN
TỔ CHỨC NƠI CUNG ỨNG DU LỊCH	- Ngủ khách sạn - Hotel - Nhà trọ - Floating Hotel - Lều trại - Ăn uống tùy lựa chọn và sở thích - Bán hàng lưu niệm - Các mặt hàng đặc sản phong phú - Các dịch vụ khác...	- Được nghỉ ngơi ngon giấc - Được hưởng thụ những nơi sang trọng, tiện nghi đầy đủ - Được đi đến những địa điểm ưa thích - Được thưởng thức các đặc sản - Có quà lưu niệm - Giá cả rẻ - Được dịp mua sắm -
PHƯƠNG TIỆN ĐI LẠI PHỤC VỤ DU LỊCH	- Đi bằng máy bay - Đi bằng xe lửa - Đi bằng tàu thủy - Đi canô trên sông và biển - Đi bằng xe ô tô - Đi bằng cổ xe ngựa - Ngồi trên con voi - Các phương tiện khác của nhân dân địa phương	- Được đi trên các phương tiện hiện đại, có tiện nghi. - Được thỏa mãn lòng - Được nhanh gọn và thoải mái - Được dịp làm quen với nhân dân địa phương - Được dịp tìm hiểu dân tộc ít người - Được đi thích thú như người địa phương
CƠ SỞ HẠ TẦNG PHỤC VỤ DU LỊCH	- Có máy computer điều khiển chương trình - Có máy fax, phone, điện tín, thư chuyển nhanh... - Đường trải nhựa tốt - Sân bay, bến cảng lớn, bến xe, bến tàu - Có đầy đủ máy móc thiết bị hiện đại - Có điện đầy đủ - Có nước đầy đủ và hợp vệ sinh - Các dịch vụ phục vụ với giá rẻ	- Rõ ràng, chính xác, nhanh - Tiện lợi trong liên hệ - Thuận lợi trong việc đi lại - Vui vẻ vì sạch sẽ và gọn gàng - Tốn thời gian rất ít - Đáp ứng được nhu cầu trong cuộc sống - Điều mà mọi khách du lịch mong muốn
AN NINH VÀ BẢO HIỂM	- Có bảo hiểm, ngân hàng - Có bệnh viện - Có trật tự, an ninh tốt - Hải quan + Công an làm việc có tiện nghi, WC sử dụng hiện đại - Chính quyền địa phương tốt.	- Yên tâm trong chuyến đi - Thỏa mãn ước muốn của khách - Nhanh gọn, không gây khó khăn, rườm rà cho khách.

Trong bảng trình bày trên, có những phần không tránh khỏi thiếu sót vì những bộ phận phải phục vụ vô số kẻ, chúng tôi tạm nêu lên một số vấn đề trong đó nhằm chứng tỏ mối quan hệ giữa vật chất và tinh thần trong du lịch. Cả hai làm điều kiện, tiền đề cho nhau trong đó vật chất là quyết định, song về tinh thần sẽ ảnh hưởng làm tác động trở lại vật chất. Trong điều kiện của một nền kinh tế phát triển và ngành du lịch cũng phát triển thì phải bảo đảm đầy đủ và cân đối giữa vật chất và tinh thần này.

Mặt khác, bản thân du lịch xét về mặt cung là những dịch vụ về vật chất phải phục vụ cho khách, và xét mặt cầu là sự hưởng thụ, sự thỏa mãn tinh thần đó đã đáp ứng được nhu cầu phát sinh trên cơ sở những vật chất tương ứng được về tài nguyên du lịch, phương tiện đi lại, nơi cung ứng du

Ảnh THIÊN TRIỀU

lich, cơ sở hạ tầng và an ninh, bảo hiểm, không có những cơ sở vật chất tương ứng thì không thể nảy sinh thú vui hưởng thụ, được thưởng thức, được thỏa mãn trong quá trình du lịch; cơ sở vật chất ở mức độ nào thì thú vui hưởng thụ cũng chỉ ở mức độ đó. Ví dụ: được nghỉ ở khách sạn 4 sao trở lên, về mặt tinh thần khác hẳn với khách sạn 1 sao, khách sạn rẻ tiền.

Đó là chưa kể đến việc cải tiến chất lượng phục vụ, mở thêm các tuyến tham quan mới, cải tiến nâng cấp những cơ sở vật chất hiện có để kịp với thời đại, đều làm phong phú thêm hoặc đưa lại cái mới và nội dung hưởng thụ tinh thần.

Campuchia có nhiều tiềm năng lớn về tài nguyên văn hóa-văn minh, lịch sử; có nhiều di sản vô giá mà ông cha để lại, do đó, nó là thế mạnh mà con cháu đời sau phải biết khai thác, tận dụng nó thành kiểu loại hình du lịch văn hóa - tinh thần để phục vụ khách du lịch. Nhưng phải đi kèm theo với nó là du lịch vật chất. Mà thời gian qua và hiện nay về cơ sở vật chất phục vụ cho du lịch vật chất còn phát triển thấp. Muốn thành công kiểu văn hóa tinh thần, phải có nơi ăn, chốn ở mà xét đến cùng phải có du lịch vật chất kết hợp với nó mới hoàn chỉnh thành một loại hình du lịch thực sự và riêng có đối với Campuchia được. Do đó, cần những cố gắng lớn, xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật và các loại vật chất khác của ngành du lịch và của từng các đơn vị cung ứng du lịch, các công ty du lịch. Vì vậy trong định hướng phát triển du lịch Campuchia phải là kết hợp giữa du lịch văn hóa - tinh thần và du lịch vật chất, đặc biệt coi trọng du lịch vật chất trong giai đoạn phát triển ban đầu (của ngành du lịch) ♣

Đính chính

Trong tạp chí số 38 (12.93), trang 16 xin đọc lại là:

• Cột 1 dòng cuối cùng: $K = \frac{1}{1 - \frac{dc}{dy}} = \frac{1}{1 - MPC} = \frac{1}{MPC}$

• Cột 3 dòng 19 (từ trên xuống)
Số gia tăng của lợi tức quốc gia = số gia tăng chi tiêu của du khách $\times K$
cho các chỉ tiêu du lịch

• Cột 3 dòng 11 (từ dưới lên): Còn lại 700 USD là chi cho các dịch vụ tham quan.
Thành thật xin lỗi tác giả Đỗ Văn Quất và bạn đọc
TC. PTKT